

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
«НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ КОНФЕРЕНЦІЙ
З ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ**

Київ 2025

УДК 619:616 (082)

*Рекомендовано до друку Науково-методичною радою
Науково-методичного центру ВФПО (протокол від 01.09.2025 № 4)*

Збірник матеріалів конференцій з ветеринарної медицини, Науково-методичний центр ВФПО. – Київ, 2025. – 148 с.

Відповідальна за випуск: **Тетяна ДУДУС** (Державна установа «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти»)

Редактори: **Ірина СЕРОВА, Людмила ТАЛЮТА**

З метою недопущення порушення авторами авторського права та дотримання вимог статті 42 «Академічна доброчесність» Закону України «Про освіту» автори подають свої матеріали до редакційної колегії, гарантуючи відсутність плагіату, і несуть персональну відповідальність згідно із законодавством щодо достовірності наданої інформації.

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**«БІОБЕЗПЕКА, ЗАХИСТ ТА
БЛАГОПОЛУЧЧЯ ТВАРИН»
25 листопада 2025 р.**

ресурс: <https://dpss.gov.ua/news/osnovni-vymohy-do-orhanizatsii-kharchuvannia-ditei-v-zakladakh-osvity-vidpochynku-ta-ozdorovlennia>.

2. Особливості маркування дитячого харчування. Держпродспоживслужба України. Електронний ресурс: <https://dpss.gov.ua/news/osoblyvosti-markuvannia-dytiachoho-kharchuvannia>.

3. Про охорону дитинства: Закон України. ВР від 26.04.2001 № 2402-III; редакція від 06.07.2025, підстава – 4440-IX. Електронний ресурс: [Про охорону дитинства | від 26.04.2001 № 2402-III](#)

УДК 619:616.06:614.26

БОГАТКО Надія, доктор ветеринарних наук., професор

nadiyabogatko@ukr.net

БУКАЛОВА Наталія, кандидат ветеринарних наук, доцент

nvbukalova@gmail.com

Білоцерківський національний аграрний університет

ПРИЛІПКО Тетяна, доктор сільськогосподарських наук, професор

vtl280726p@ukr.net

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

ДУДУС Тетяна, кандидат педагогічних наук, методист вищої категорії

Державна установа «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти

t.v.dudus18@gmail.com

БОГАТКО Альона, доктор філософії, асистент

bogatko.aliona.ua@gmail.com

Білоцерківський національний аграрний університет

ВИМОГИ ДО БЕЗПЕЧНОСТІ ТА ЯКОСТІ МОЛОКА І МОЛОЧНИХ ПРОДУКТІВ

Вимоги до безпечності та якості молока і молочних продуктів, застосовуються до операторів ринку молока та молочних продуктів, що здійснюють експорт або заявили компетентному органу про готовність до здійснення такого експорту згідно вимог наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України від 12.03.2019 № 118, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 07 червня 2019 р. за № 593/33564.

До всіх інших операторів ринку молока та молочних продуктів Вимоги до безпечності та якості молока і молочних продуктів, затверджених цим наказом, застосовуються через два роки з дня припинення або скасування воєнного стану з урахуванням термінів та допустимих рівнів критеріїв, а саме: кількості мікроорганізмів не більше ніж 500 тис. КУО/см³ і кількості соматичних клітин не більше ніж 500 тис./см³ з 01 січня 2020 року; кількості

мікроорганізмів не більше ніж 300 тис. КУО/см³ і кількості соматичних клітин не більше ніж 400 тис./см³ через рік з дня припинення або скасування воєнного стану [1].

Критерії для сирого молока безпосередньо перед переробкою, застосовуються до всіх інших операторів ринку молока та молочних продуктів через два роки з дня припинення або скасування воєнного стану з урахуванням термінів та допустимих рівнів, а саме: кількості мікроорганізмів не більше ніж 1 500 тис. КУО/см³ з 01 січня 2020 року; кількості мікроорганізмів не більше ніж 900 тис. КУО/см³ через рік з дня припинення або скасування воєнного стану.

Для виробництва молочних продуктів вміст мікроорганізмів у сирому молоці, яке використовується для виробництва молочних продуктів (безпосередньо перед переробкою), може бути втричі вищим за аналогічний критерій у сирому молоці від корів (дотримання вимог до температури під час транспортування і зберігання не припиняє ріст бактерій) [2].

Операторам ринку слід забезпечувати відповідність молока коров'ячого вимогам чинного законодавства України та таким критеріям: молоко сире від корів: кількість мікроорганізмів за температури 30°C ≤ 100 тис. КУО/см³ (за двомісячний період за зразками, які відбирають з частотою щонайменше двічі на місяць); кількість соматичних клітин ≤ 400 тис. клітин/см³ (за тримісячний період з частотою щонайменше за одним зразком на місяць, крім випадків, коли компетентним органом буде визначено іншу методологію з метою врахування сезонних коливань рівнів виробництва). Точка замерзання молока у молоці має становити не вище ніж мінус 0,520 °C або густина не менше ніж 1028 г/дм³ (незбиране молоко за температури 20°C) або еквівалент (у повністю знежиреному молоці за температури 20°C). Дослідження на зазначені дані критерії мають проводитись з частотою, визначеною оператором ринку скринінговими методами, а у разі отримання невідповідного результату лабораторного дослідження проводиться підтвердження референс-методом [3].

У молоці сирому, отриманого від інших видів сільськогосподарських тварин вміст мікроорганізмів за температури 30 °C має становити ≤ 1 500 000 КУО/см³ (за змінною середньою геометричною величиною за двомісячний період за зразками, які відбирають щонайменше двічі на місяць).

Якщо молоко від інших видів сільськогосподарських тварин призначається для виготовлення продуктів за допомогою процесу, що не передбачає жодної термічної обробки, оператори ринку повинні вжити заходів, щоб забезпечити вміст мікроорганізмів за температури 30°C ≤ 500 000 КУО/см³ (за змінною середньою геометричною величиною за двомісячний період за зразками, які відбирають принаймні двічі на місяць);

Операторам ринку виробництва молока слід впровадити процедури контролю молока на залишки протимікробних речовин / антибіотиків з

частотою не рідше одного разу на місяць скринінговим методом, у разі отримання невідповідного результату скринінговим методом проводиться дослідження референс-методом з метою встановлення діючої речовини або групи діючих речовин та їх кількісного вмісту.

Загальна кількість залишків усіх протимікробних речовин / антибіотиків не повинна перевищувати максимально допустимі рівні, встановлені законодавством. Для перевірки відповідності критеріям мають проводитися лабораторні випробування зразків молока відповідно до таких методів, які зазначені у національних стандартах.

Висновок

Оператор ринку має вживати відповідних коригувальних заходів щодо недотримання вимог щодо безпечності та якості молока протягом трьох місяців з дати першого повідомлення або рішення про встановлення вимог щодо використання такого молока у спосіб, необхідний для захисту здоров'я, головний державний інспектор (головний державний ветеринарний інспектор) приймає рішення про тимчасове припинення обігу сирого молока з відповідного господарства згідно зі статтю 40 Закону України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин».

Список використаних джерел

1. Про затвердження Змін до наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України від 12 березня 2019 року № 118; зареєстровано в Міністерстві юстиції України 14 серпня 2024 р. за № 1245/42590. Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1245-24#Text>

2. Про внесення змін до Закону України «Про молоко та молочні продукти» щодо безпечності та якості молочних продуктів : Закон України. ВР від 15.04.2010. Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2132-17#Text>

3. Виявлення залишків протимікробних препаратів та інших інгібіторів у сирому молоці. Використання скринінгових та підтверджуючих методів у межах програми контролю сирого молока: Методичні рекомендації / О. В. Камінська, Т. О. Гаркавенко, В. В. Стибель, Д. В. Янович. Львів: ДНДКІВПКД, 2024. 51 с. <https://dpss.gov.ua/storage/app/sites/12/uploaded-files/rekomendatsii-protokol-naukovo-metodradi-vid-23092024-6.pdf>